

C52 – CUL8

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2006-2007

14 december 2006

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR CULTUUR, JEUGD, SPORT EN MEDIA

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Erik Arckens tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de inventarisatie en digitalisering van Nederlandstalige boeken	1
Vraag om uitleg van de heer Dany Vandenbossche tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de conclusies van het rapport-Korteweg over de jazzsector	2

Voorzitter: de heer Dany Vandenbossche

Vraag om uitleg van de heer Erik Arckens tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de inventarisatie en digitalisering van Nederlandstalige boeken

De voorzitter: De heer Arckens heeft het woord.

De heer Erik Arckens: Mijnheer de minister, naar aanleiding van de jongste Boekenbeurs in Antwerpen hebt u zich laten ontvallen in de toekomst te zullen streven naar een inventarisering van nieuwe boeken. De Boekenbeurs brengt de uitgeverijen samen, die jaarlijks honderden nieuwe titels tentoonstellen. Niemand heeft een totaal zicht op wat er in Vlaanderen verschijnt, laat staan in het volledige Nederlandstalige gebied. Men staat er soms van te kijken wat een uitgeverij allemaal uitgeeft. Ik heb in een vorig leven eens een uitgeverij besproken in Trends, en ik krijg daar jaarlijks nog de catalogi van. Dat is dan nog maar één uitgeverij in het Antwerpse. Dat doet bij mij de vraag rijzen wat er in Vlaanderen allemaal verschijnt. Neem daar nog eens Nederland bij, dan ben je het spoor helemaal bijster. Een van de antiquariaaten in Brussel wordt gerund door iemand die zeer goed op de hoogte is van wat verschijnt en van wat ooit is verschenen. Ik vroeg hem onlangs naar een Nederlandstalig boek over de Duitse cineast Hans Jurgen Suberberg, over wie ik toevallig iets had gelezen in een artikel in De Morgen waarin dat boek werd aangekondigd. Daar wist die man, nochtans een wandelende encyclopedie, niets van. In een grote winkelketen als bijvoorbeeld Fnac zie je stapels boeken liggen: het aanbod in het Nederlandstalige gebied, denk je dan. Maar in bijvoorbeeld Brugge zie je dan weer titels die je hier nooit ziet. Er is echt nood aan dat een en ander eens wordt samengebracht. In deze tijd van informatisering en digitalisering is het tijd dat we een stap vooruitzetten.

Uw idee om nieuwe titels te inventariseren en te digitaliseren is dan ook een goed idee. Maar er rijzen verschillende vragen. Hoe ziet u deze samenwerking verlopen met de Vlaamse uitgeverijen en met Boek.be? Bestaat de mogelijkheid tot samenwerking op dit vlak met de Nederlandse minister van Cultuur of, bij uitbreiding, ook met Zuid-Afrika en Suriname? Kan de Taalunie bij deze zaak worden betrokken? Bestaat de mogelijkheid om retroactief te werken tot in de jaren vijftig? Volgens de informatie zou er tot in de jaren tachtig een overzichtsbundel bestaan van ongeveer alle in het Nederlandstalige gebied verschenen boeken. Een combinatie van antiquariaatswerken met nieuwe titels zou ideaal zijn voor al wie in Vlaanderen en Nederland over een bepaald on-

derwerp of auteur op een bepaald ogenblik iets aan het zoeken is. In welke mate hebben de uitgeverijen anno 2006 daar belangstelling voor? Volgens mij kan de minister van Cultuur daar een handje toesteken. Hoe ziet u, ten slotte, dit project op boekenvlak technisch verlopen?

De voorzitter: Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux: Eerst en vooral: ik was van plan om het op de Boekenbeurs over dat idee te hebben. Maar ik heb het gevoel dat wat je op de Boekenbeurs vertelt toch altijd anders wordt uitgelegd. Dus heb ik het daar niet verteld. Ik zal nu vertellen wat ik van plan was daar te vertellen. In de plaats heb ik op de Boekenbeurs voorgelezen uit een werkje van Amos Oz met de schitterende titel 'Hoe genees ik een fanaticus?' Ik vond dat daar echt op zijn plaats. Het is, zeker in deze tijden, echt aan te raden.

Op 17 oktober, enkele weken voor de Boekenbeurs dus, vond op mijn kabinet een ontmoeting plaats waar de boekensector in Vlaanderen bij monde van Boek.be, de organisatie die de belangen van de uitgeverijen en de boekhandels verdedigt, de wens uitdrukte om een virtueel boekendepot aan te leggen. Dat depot zou in de toekomst ook de mogelijkheid moeten bieden om een antwoord te geven op de digitaliseringsinitiatieven die vandaag al genomen worden door internetgiganten zoals Google en Microsoft.

Een bijkomend aspect, dat er uiteraard niet los van kan worden gezien, is de behoefte die er nog steeds is om een centrale, Nederlandstalige titeldatabase op te zetten: een 'Vlaams Wettelijk Depot'. Voor de eenvoud en de duidelijkheid houd ik beide dossiers vandaag nog een beetje gescheiden, maar ik ga ervan uit dat ze in de toekomst samengevoegd worden.

Het klopt niet helemaal dat er vandaag niemand in Vlaanderen nog zicht heeft op wat in hier wordt uitgegeven, al geef ik toe dat het moeilijk is. Boek.be fungeert, zoals u weet, ook als ISBN-kantoor voor Vlaanderen. Dat wil zeggen dat elk boek dat in Vlaanderen, en bij uitbreiding ook in Nederland, in het reguliere circuit terechtkomt, een ISBN-nummer nodig heeft. Om dat nummer te krijgen, moet het boek in kwestie ook aangemeld worden op Boekenbank, het centrale bestel- en informatiesysteem van Boek.be. Boekenbank werd enkele jaren geleden opgericht in samenwerking met de voorloper van Boek.be, de toenmalige Vereniging ter Bevordering van het Vlaamse Boekwezen. Boekenbank geeft ons een zeer adequaat beeld van wat

er in Vlaanderen uitgegeven wordt. Boekenbank kan worden geraadpleegd.

Met de Nederlandse collega's heeft de Vlaamse boeken-sector afspraken gemaakt waardoor ook een groot deel van wat in Nederland uitgegeven wordt, op Boekenbank terug te vinden is. De lijst beperkt zich echter tot wat er in Vlaanderen bij de boekverkopers wordt aangeboden. De volledige lijst van wat in Nederland verschijnt, kan online teruggevonden worden in de gegevens van het Centraal Boekenhuis in Den Haag.

Om dit laatste uit te breiden, werden vorig jaar gesprekken aangeknoopt in de schoot van Overleg Nederlandstalige Uitgevers en Boekhandels, of ONUB, en de Taalunie om een Nederlandstalige titeldatabase op touw te zetten waarin in eerste instantie de gegevens van boeken zullen worden opgenomen die tot het publieke domein behoren of waarop geen auteursrechten gelden. Op de vergaderingen waar dit werd besproken, was ook een vertegenwoordiger van de IVA Kunsten-Erfgoed aanwezig. Wij hopen in 2007 een doorbraak te kunnen verwezenlijken en de titeldatabase daadwerkelijk te kunnen opstarten. Boekenbank zal daarin als leverancier van titelinformatie uit Vlaanderen kunnen fungeren.

De gesprekken met mijn Nederlandse en Surinaamse collega's verlopen via de Taalunie. Zoals u weet is Zuid-Afrika géén lid van de Taalunie, we hebben het hierover nog niet gehad.

Voor de opstart van een virtueel depot wordt in januari het startsein gegeven. Een werkgroep, bestaande uit vertegenwoordigers van de administratie van cultuur, de bibliotheken of het VCOB, en Boek.be zullen een plan opmaken voor de realisatie van zo'n virtueel depot. Het is de bedoeling dat de eerste resultaten tegen eind 2007aan mij worden voorgelegd. Daarna kunnen we publiek gaan.

Mijnheer Arckens, tot slot en een beetje samenvattend, wil ik nog iets concreter ingaan op uw vier detailvragen. De samenwerking met de Vlaamse uitgevers, en dus met Boek.be, werd intentioneel uitgesproken op de vergadering van 17 oktober 2006 en zal binnenkort geconcretiseerd worden via de start van de werkgroep Vlavid of Vlaams Virtueel Depot.

Besprekingen met onze Nederlandse en Surinaamse collega's zijn en worden gevoerd. Eens wij een iets concreter plan hebben, zal het worden voorgelegd ten einde eventueel een officiële ontmoeting tussen de Vlaamse en Nederlandse ministeries te organiseren.

Retroactief werken is binnen de werking van Boek.be en Boekenbank niet mogelijk. Noch het invoeren van titels noch het digitaliseren van werken zit in hun takenpakket. De samenwerking met het VCOB zou een oplossing

kunnen bieden voor de oudere titelinformatie. Het digitaliseren van boeken wordt vaak overgelaten aan de uitgeverijen. Zij beslissen er zelf over of ze een boek permanent digitaal willen blijven aanbieden. Maar omdat daar uiteraard een kost tegenover staat voor het inscannen en het digitaal aanbieden, zal dat wellicht enkel gebeuren met werken waarvoor nog een minimale vraag vanuit het publiek bestaat.

Op technisch vlak weten we vandaag nog niet hoe dit gerealiseerd kan worden. Het lijkt mij nog te vroeg.

Ik hoop dat ik volledig ben geweest in dit korte antwoord.

De voorzitter: De heer Arckens heeft het woord.

De heer Erik Arckens: "In der Beschränkung zeigt sich erst der Meister." Ik dank de minister voor zijn antwoord. Ik hoop dat de plannen worden voortgezet. Het is een bijzonder goed initiatief.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Dany Vandebossche tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de conclusies van het rapport-Korteweg over de jazzsector

De voorzitter: Als niemand bezwaar heeft, blijf ik als commissievoorzitter vooraan zitten om het woord tot de minister te richten.

De heer Dany Vandebossche: Mijnheer de minister, mijn vraag heeft te maken met een studie die de heer Simon Korteweg in 2005 heeft gemaakt op vraag van de administratie. Die studie gaat over de situatie van de jazzmuziek.

Daarover zijn een aantal persberichten verschenen, onder meer in De Morgen. Ik raad iedereen aan de tekst van de heer Korteweg te lezen. Het gaat om een heel leesbare studie, en dat kan niet van alle rapporten gezegd worden.

De heer Korteweg heeft in zijn rapport een reeks aanbevelingen geformuleerd. Een aantal daarvan hebben me gefrasseerd. Daarnaast merkt hij terloops op dat het indienen van subsidiedossiers een absolute administratieve rompslomp is.

Mijnheer de minister, wat die aanbevelingen aan de Vlaamse Gemeenschap betreft, vraag ik me af wat u daarmee van plan bent. De belangrijkste aanbevelingen betreffen de subsidiëring van de jazz. Ook in De Mor-

gen was daar sprake van. Het komt er eigenlijk op neer dat de jazzmuziek en de jazz-scene ondergesubsidieerd worden in het muziekgebeuren. Die discussie is jaren geleden al gevoerd over een ander muziekgenre, de popmuziek, dat toen te weinig aan bod te kwam.

In een andere aanbeveling zegt de heer Korteweg dat de commissies die over het jazzbeleid of over aanvragen moeten oordelen, voldoende onafhankelijk en deskundig moeten zijn. Over de popmuziek werd tien jaar geleden nagenoeg hetzelfde geschreven.

Wat de structurele subsidies betreft, passen vooral de projectsubsidies zeer goed bij de jazzmuziek en de jazz-praktijken.

Mijnheer de minister, wat gaat u doen met dat rapport? Soms dreigen rapporten wel eens te verdwijnen in de schuiven van bepaalde departementen. Ik weet dat de opdracht afkomstig was van de administratie maar ik veronderstel dat ze mede ondersteund werd door het kabinet.

De voorzitter: Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux: Ik wil graag vooraf opmerken dat het onderzoek van de heer Korteweg betrekking heeft op de situatie van het Muziekdecreet tot en met 2005. Er wordt geen rekening meer gehouden met de besluiten die we in het Kunstendecreet hebben genomen naar aanleiding van de laatste beslissing van juni 2006, en die op 1 januari 2007 in werking treden.

Mijnheer Vandenbossche, ik begrijp en waardeer uw bezorgdheid voor een muziekgenre dat niet onmiddellijk de grote massa bereikt, maar van onschatbare waarde is voor ons muzikaal-artistiek veld. Uw vergelijking met hedendaags klassiek is evenwel vanuit beleidshistorisch oogpunt moeilijk te maken. Zoals u weet, heb ik pas sinds de vorige legislatuur correcties kunnen aanbrengen en erover gewaakt dat ook aan de niet-klassieke muziek op structurele wijze overheidssteun wordt toegekend. Jazz is dus samen met een heel aantal andere genres aan een inhaalbeweging bezig en die werd met de beslissing van juni 2006 voor muziekorganisaties in de periode 2007-2009 verdergezet.

Ik wil enkele feiten ter illustratie en ter staving meegeven. Alle organisaties die al structureel gesubsidieerd waren binnen het Muziekdecreet, behouden hun subsidie, met meestal een aanzienlijke verhoging. Bovendien werden Free Music en het Blue Note Festival als nieuwkomers meegenomen. Ook binnen de projectmatige subsidievormen zien we een gelijkaardige tendens. Zo wordt vrijwel elke cd-registratie van het WERF-label afzonderlijk gesubsidieerd, weliswaar met kleine bedragen, al spreken we voor 2005 van vijf opnames met een totale steun van 15.500 euro. Projectmatig blijf ik de

steun aan de Brusselse jazzmeetings Brosella en Djangofollies bijzonder belangrijk vinden. Bovendien ontvingen de structureel gesubsidieerde gezelschappen, met name Brussels Jazz Orchestra, Octurn, Blindman en Maak's Spirit alle vier samen voor 22.500 euro aan internationale subsidies in 2005. Daarnaast subsidieerde ik de fameuze Flemish Jazz Meeting in september vorig jaar met 30.000 euro uit de internationale kredieten: een internationale showcase voor onze jazzensembles die de heer Korteweg terecht met superlatieven bespreekt. Het werd een schoolvoorbeeld van hoe we aandacht moeten creëren voor ons artistiek talent op de buitenlandse podia. Het feit dat Jef Neve onlangs een platencontract tekende voor Universal heeft daar trouwens alles mee te maken. Naar verluidt volgt een tweede editie in september volgend jaar. Ik kijk er alvast naar uit. Om het internationaal te houden, wil ik besluiten met de steun van 23.000 euro dat het Europese Jazz Festival additioneel mocht ontvangen dit na-jaar.

De cijfers uit het onderzoek van Korteweg omvatten trouwens enkel die subsidies die rechtstreeks aan zogenaamde jazzorganisaties pur sang worden toegewezen, zoals de hierboven vermelde ensembles en de concertorganisatie JazzLabSeries. Er gaan echter aanzienlijk meer middelen naar jazz, zoals de subsidies aan culturele centra die de JazzLabSeries programmeren of aan deSingel, Flagey en Lod, die vrij tot zeer intensief rond jazz werken. Kunstencentrum De Werf is hét Mekka van de Vlaamse Jazz, zeker de helft van de jaardotatie van 1 miljoen euro gaat naar de ondersteuning van onze jazzactoren.

De genoemde bedragen geven dus een vertekend beeld van wat in absolute cijfers naar jazz gaat. Om een correcte internationale vergelijking te kunnen maken, zou dus duidelijk moeten worden afgebakend welke overheidssteun in de ons omringende landen in aanmerking wordt genomen. Ik durf alvast te beweren dat het genoemde bedrag van 750.000 euro rustig verdubbeld mag worden.

Wat de bestaande regelgeving in het Kunstendecreet betreft, wil ik onomwonden stellen dat die in het bijzonder tegemoet komt aan de eigenheden van de jazzsector. De huidige regelgeving omvat immers een heel gamma aan mogelijkheden in zowel tijdsperspectief als qua organisatievorm. Organisaties kunnen, als ze op middellange en lange termijn werken, voor vier – in de opstartfase van het Kunstendecreet voor de muziekorganisaties uitzonderlijk drie – of twee jaar subsidie aanvragen. Op korte termijn kunnen ze een beroep doen op projectsubsidies.

Ook internationaal is er een breed gamma aan mogelijkheden: van volledige projecten over internationale beurzen tot tussenkomsten in reis- en verblijfskosten.

Vooral de individuele kunstenaars krijgen in het Kunstendecreet een heel aantal mogelijkheden via de ontwikkelingsgerichte of projectbeurzen. Bestaat de jazzwereld niet bij uitstek uit individuen die permanent en dynamisch formaties ad hoc vormen? Naar verluidt zijn er tweemaal zo veel gelegenheidsensembles als individuele muzikanten. Ik stel vast dat deze mogelijkheden tot op heden merkwaardig weinig worden verkend en gebruikt. Indien die nog niet voldoende bekend zouden zijn, kunnen ze via de administratie en het Muziekcentrum extra onder de aandacht worden gebracht.

Het is overduidelijk dat ook voor de jazzsector – waarvoor kortetermijnprojecten en de individuele muzikant kenmerkend zijn – een aantal heel geschikte ondersteuningsmogelijkheden voorhanden zijn. Ik zal er hoe dan ook over waken dat de diversiteit van het aanbod verzekerd blijft in het algemeen en, wat de jazzsector betreft, in het bijzonder. Vlaanderen bezit een benijdenswaardig potentieel aan talent en dat moeten we koesteren en blijvend onder de aandacht brengen en houden.

De voorzitter: Het incident is gesloten.
